

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі
С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті

БЕКІТЕМІН

Басқарма төрағасы-Ректор
КеАҚ "С.Сейфуллин атындағы
Қазақ агротехникалық зерттеу
университеті"

Қ.М. Тіреуов

№ 16 Хаттама « 28 » 06 2024ж.

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

«6B08301 Аңшылықтану және аң шаруашылығы»

(бағдарламаның атауы)

Білім саласының коды және классификациясы : 6B08 Ауыл шаруашылығы және биоресурстар

Дайындау бағытының коды және классификациясы: 6B083 Орман шаруашылығы

Білім классификациясының Халықаралық стандарттау коды: 0821

Берілетін дәреже/біліктілік: «6B08301 Аңшылықтану және аң шаруашылығы» білім беру бағдарламасы бойынша ауыл шаруашылығы бакалавры

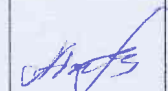
(МЖББС 4 қосымшамен келісілген)

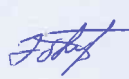
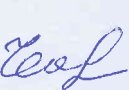
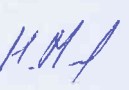
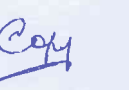
Оқу мерзімі: 4 жыл

Астана 2024

ЕРҰО-да жанарту – 23.07.2024 ж.

Академиялық комитет:

№	Аты жөні	Ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы	Лауазымы	Жұмыс орны	Қолы
1	Боранбай Жұмағұл Танатқанұлы	ауыл шаруа- шылығы ғылымдары- ның кандидаты	Орман шаруашылығы, жабайы табиғат және қоршаған орта факультет деканы	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
2	Токтасынов Жайлау Нурмуханбетович	ауыл шаруа- шылығы ғылымдары- ның кандидаты	доцент	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
3	Мазаржанова Куралай Мукажановна	ауыл шаруа- шылығы ғылымдары- ның кандидаты	қауымд., профессор м.а	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
4	Абжанов Талгат Сагидоллаевич	PhD	кафедра меңгерушісі	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
5	Копабаета Арайлым Айтбаевна	PhD	аға оқытушы	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
6	Сыздыков Куаныш Ныгманович	ветеринария- лық ғылымдары- ның кандидаты	доцент	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
7	Нарбаев Серик	ауыл шаруа- шылығы ғылымдары- ның кандидаты	қауымд. профессор	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
8	Бекеева Саулемай Айдаровна	биология ғылымдары- ның кандидаты	доцент	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
9	Токмурзин	ауыл шаруа- шылығы ғылымдары- ның кандидаты	«Астана Сантехсервис С» ЖШС директорының орынбасары	«Астана Сантехсервис С» ЖШС	

10	Эбель А.В.	ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты	РФ, аға оқытушы	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
11	Жумагулова М.	-	«Орман ресурстары және орман шаруашылығы» кафедрасының эдвайзері	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
12	Чеботько Н.К.	ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты	А.Бөкейхан ат. «ҚазОШАҒЗИ» ЖШС селекция бөлімінің жетекші ғылыми қызметкері	А.Бөкейхан ат. «ҚазОШАҒЗИ» ЖШС	
13	Нурпеисов М.Н.	-	Орман шаруашылығын дамыту басқармасының басшысы	Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті	
14	Кебекбаев А.Е.	-	«Кондратовский опытно-показательный лесопитомник» ЖШС Баскарма төрағасы	«Кондратовский опытно-показательный лесопитомник» ЖШС	
15	Бербер Александр Петрович	биология ғылымдарының кандидаты	«Қазақстанның табиғаты» ЖШС аға ғылыми қызметкері	«Қазақстанның табиғаты» ЖШС	
16	Сарсенбаев Е.Е.	-	7М08307 – «Орман саябақ шаруашылығы» БББ 1 курс магистранты	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	
17	Саматова Д.С.	-	6В08301 – «Аңшылықтану және аң шаруашылығы» БББ 1 курс студенті.	С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті	

Жұмыс берушілердің өкілдерімен келісілді:

№	Аты жөні	Лауазымы	Жұмыс орны	Қолы, мөрі
1	Мирончук И.И.	Басқарма төрағасы	«Астана қ. және Ақмола обл. аңшылар мен балықшылар қоғамы» ҚБ	
2	Исахаев Б.А.	маман	РГКП «ПО» Охотзоопром»	

«КеАҚ С.Сейфуллин атындағы ҚАТЗУ» № 374-Н 18.10.2023 ж. бұйрығы бойынша академиялық комитет бекітілген.

«КеАҚ С.Сейфуллин атындағы ҚАТЗУ» № 1.8.1-3/94-Н от 07.03.2024 ж. бұйрығы бойынша академиялық комитет бекітілген.

6B08301-«Аңшылықтану және аң шаруашылығы» білім беру бағдарламасы

№ 10 хаттама « 14 » 06 202 ж. аңшылықтану және балық шаруашылығы кафедрасының отырысында қаралды.

Факультеттің академиялық сапа отырысында келісілді № 13 хаттама « 17 » 06 2024 ж.

Университеттің Академиялық кеңесінде № 10 хаттама « 24 » 06 2024 ж. қаралды.

ББ өзектендіру күні « 23 » 07 20 24 ж.

Білім беру бағдарламасының мазмұны

№	Компоненттер атауы	Беті
	Нормативтік сілтемелер	6
1.	Білім беру бағдарламасының паспорты	7
2.	Білім беру бағдарламасының жалпы сипаттамасы	9
3.	Бітірушінің құзыреттілік моделі (портрет)	10
4.	Кәсіптік практикадан өту базасы	12
5.	Білім беру бағдарламасының құрылымы	13
6.	Оқу жоспары	15
7.	Академиялық күнтізбеге 1-қосымша	
8.	Білім беру бағдарламасы мен оқу пәндері бойынша қалыптастырылатын оқу нәтижелеріне қол жеткізудің өзара байланысы	

Нормативтік сілтемелер

Осы 6B08301-«Аңшылықтану және аң шаруашылығы» білім беру бағдарламасында мынадай нормативтік құқықтық актілерге сілтемелер пайдаланылды:

- 1 Қазақстан Республикасының Конституциясы;
- 2 Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі;
- 3 «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- 4 Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі №2 бұйрығымен (бұдан әрі – МЖМБС) бекітілген «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары»;
- 5 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі №152 бұйрығымен бекітілген «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары»;
- 6 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығымен бекітілген «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымы қызметінің үлгілік қағидалары»;
- 7 Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 5 қаңтардағы №4 бұйрығымен бекітілген «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беретін ұйымдардың білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптары және оларға сәйкестікті растайтын құжаттар тізбесі»;
- 8 «Қашықтықтан оқыту бойынша білім беру ұйымдарына қойылатын талаптарды және қашықтықтан оқыту бойынша және жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламалары бойынша онлайн-оқыту нысанында оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы №137 Бұйрығы;
- 9 Еуропалық аударым және жинақтау жүйесін (ECTS) пайдалану жөніндегі Нұсқаулық;
- 10 Еуропалық жоғары білім беру кеңістігінде (ESG) жоғары білім сапасын қамтамасыз ету стандарттары мен нұсқаулықтары;
- 11 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі басшылық, ҚР ҰӘМ жоғары білім беруді дамыту ұлттық орталығы директорының 4.05.2023 жылғы № 601 н/қ бұйрығына 1-қосымша;
- 12 Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 12 қазандағы №106 бұйрығымен бекітілген «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары іске асыратын білім беру бағдарламаларының тізілімін жүргізу қағидалары, сондай-ақ білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізу және одан шығару негіздері»;
- 13 Басқарма Төрағасы-ректордың 24.07.2023 № 269-Н бұйрығымен бекітілген «Құжаттаманы басқару» құжатталған рәсімі;

14 Басқарма Төрағасы-ректордың 21.04.2020 № 218-Н бұйрығымен бекітілген «Сапа бойынша жазбаларды басқару» құжатталған рәсімі.

1 Білім беру бағдарламасының паспорты

1.1 Білім беру бағдарламасының мақсаты – «Аңшылықтану және аң шаруашылығы» білім беру бағдарламасы аңшылық шаруашылығын жүргізу және басқару әдістерін; аңшылық жануарлардың биологиясы және экологиясын; аң шаруашылығы мен жабайы жануарларды өсіру негіздерін және болашағын, аңшылық шаруашылығын жүргізудің құқықтық негіздерін; аңшылық жануарлардың популяцияларын зерттеудің тәсілдерін; аңшылық шаруашылықтардағы негізгі биотехникалық іс шаралардың негіздерін зерттейді. Бағдарламаның мақсаты:

1. сапалы кәсіптік білім алуға толық жағдайды қамтамасыз ету;
2. аңшылықтану және аң шаруашылығы болашақ мамандарының кәсіби құзіреттілігінің негізін қалау;
3. барлық кезеңде сынақ жүргізу шеңберінде студенттерге өзіндік ғылыми-зерттеу жұмыстарына жағдай жасау;
4. ғылыми -техникалық ақпараттармен жұмыс жүргізе білу, шетелдік және отандық тәжірибелерді жұмыс барысында пайдалану, алынған ақпараттарды жүйелеу және топтастыру болып табылады.

1.2. Оқу нәтижесі

ОН 1. Жануарлардың географиялық таралуын, фаунаның қалыптасуының заңдылықтарын, себептерін, жануарлар әлемін болжаудың мәселелерін, омыртқасыздар мен омыртқалылардың ерекшеліктерін, типтің көлемі мен жүйесін, әрбір класс өкілдерінің морфоэкологиялық сипаттамаларын, типтерін, кластарының эволюциясын, систематикасын, құрылысын, тіршілік негізін, биологиялық алуантүрлілігін, биологиясын, экологиясын, жабайы жануарларды кәсіптік өсіру және аулаудың негізгі объектілерін білу.

ОН 2. Далалық жабдықтарының негізгі санаттарын, ғылыми зерттеу негіздерін, бақылау нәтижелерін талдау мен түсіндіруді, жануарларды аулау тәсілдерін, олардың санын есепке алу және болжау әдістерін, иттердің шығу тарихын, таза тұқымды өсірудің маңыздылығын, иттерге үйрету әдістерін меңгеру. Қаржылық деректер негізінде негізделген шешімдер қабылдау және қаржылық мақсаттарға жету үшін инвестициялық портфельдерді тиімді басқару.

ОН 3. Табиғи жағдайда жануарлардың тіршілігін басқару мен тіршілік ету орталарына биотехникалық әдістердің әсерін, жабайы жануарларды өсіру, оларға қолайлы жағдай жасауды, терісі бағалы жануарларының биологиялық, экономикалық сипаттамаларын, өндірістің жоғары технологиялық процестерін білу қажет. Ерекше қорғалатын табиғи аймақтардың негізгі типтерін, олардың жұмыс істеу тәртіптерінің ерекшеліктерін, табиғи аумақтарды қорғау бойынша ҚР заң актілерін білу.

ОН 4. Жануарлардың биологиялық ерекшеліктері, мінез-құлқы, мінез-құлқының генетикалық анықталған компоненттерінің ерекшеліктері, тиімді пайдаланылатын өсімдіктер мен жануарлардың сақталуы мен қорғалуы, көбеюі, аңшылық алқаптарды жіктеудің негізгі таксономиялық бірліктері туралы білімді меңгеру, ағылшын тілінде арнайы терминологияны, мамандығы бойынша жазбаша, ауызша сөйлеу ерекшеліктерін білу. Қаржы нарықтары мен инвестициялау негіздерін, жеке кәсіпкерлікті және стартапты пайдалана білу.

ОН 5. Экологиялық ортадан микроорганизмдерді оқшаулау проблемаларына қазіргі заманғы көзқарастар, бактерияларды идентификациялау проблемасына фенотиптік және генетикалық жағынан қарау, микроорганизмдерді зерттеу әдістемесінің ерекшеліктері, диагностика, алдын алу, емдеу және әртүрлі этологияның ауруларын жою бойынша шаралар, патологиялық үрдістерді талдау, жануарлар мен құстардың жұқпалы және жұқпайтын ауруларының таралуын білу қажет.

ОН 6. Әртүрлі мамық-жүнді тері шикізатының тауарлық қасиетін, сақтау, тасымалдау, алғашқы өңдеудің технологиялық әдістерін білу. Шикізаттың жіктелуін, оның алғашқы өңделуін, нормативтік құжат және МЕМСТ негізінде стандарттау, трофейді өңдеу тәртібі мен әдісі, трофейді рәсімдеу мен оның сапасына қойлатын талаптарды, аңшылық трофейлерді бағалау әдістерін, әртүрлі жануарлар, құстар, балықтар мен қосмекенділердің тұлыптарын дайындау әдістерін білу.

ОН 7. Экономиялық қажеттіліктерге, ресурстарға, менеджмент, маркетинг, қаржы және т. б. туралы ғылыми түсініктерге ие болу; идеяларын іс әрекетке айналдыруға, кәсіби міндеттеріне қол жеткізу үшін жобаларды жоспарлауға және басқаруға қабілетті, биологиялық және экологиялық деректерді математикалық жүйе, заманауи есептеу техникасын қолдану негізінде, мәліметтерді қарапайым биометриялық әдістерді қолдана отырып өңдеу мен талдау.

ОН 8. Аңшылық алқаптар туралы ілімдердің даму кезеңдері, аңшылық алқаптардың жіктелуін және негізгі таксономиялық бірліктерін және оларды бөлу қағидаларын, аңшылық орналастыру жұмыстарын, алқаптарды бағалау және шаруашылық аумағын әртүрлі мақсаттағы учаскелерге бөлу мәселелерін білу. Практикалық жағдайларда бухгалтерлік есеп пен салық салудың негізгі принциптерін қолданыңыз.

ОН 9. Фермерлік шаруашылықтардың қалыптасуы мен дамуын, агроөнеркәсіптік кешендегі шағын және орта бизнес формасы ретінде шаруа қожалығын ұйымдастыру және дамыту негіздері бойынша іскерлікті қалыптастыруды, жануарлардың биологиялық ерекшеліктерін, әртүрлі кәсіптік шаруашылықтар объектілерінде өсіруді, олардың технологиялық процесстерін, биосфераның бөліктерінде биогеоценоздардың тіршілік ету негізін, қауіп қатерден қорғанудың жолдарын, тіршілік етуге қолайлы жағдай жасауды білу.

ОН 10. Тірі ағзада физикалық және физико-химиялық процесстерді, ағзаға физикалық факторлардың әсерінің заңдылықтары мен механизімін,

биофизикалық зерттеулердің әдістерін білу. Дайындық бағытының бейініне сәйкес жасанды интеллект технологияларын қолдану.

ОН 11. Өсімдіктердің алуантүрлілігін, олардың биологиялық ерекшеліктерін, жүйесін, ауыл шаруашылық дақылдарын, олардың азықтық құндылығын және өсіріп-өндіру технологиясын, орман шаруашылығын жүргізудің негізін, ағаш өсіру және оларды өрттен, зиянкестерден, аурулардан қорғауды, орман өнімдерін және ормандарды тиімді пайдалануды, отырғызылатын ағаштарды инвентаризациялау, сақтау және тасымалдауды білу қажет.

ОН 12. Биологиялық процестердің химиялық негіздерін және, құрылымын хромосомалардың функциясын және тұқым қуалаушылық биомолекулалардың құрылымдық ерекшеліктерін, тұқымқуалаушылықтағы өзгергіштікті және, құрылысын заңдылықтарын, гендік және геномдық, тірі ағзаның өзгергіштік белгілерін; гаплоидия және полиплоидия мутагенез, санат бойынша селекциялық реттеу гибридизация, мутагенез және гибридтену материалдарын классификациялауды білу.

ОН 13. Аңдар мен құстардың биологиялық ерекшеліктерін, тарлауын, аңшылық жануарлардың жынысын, жасын, ауруларын және басқа да ерекшеліктерін сыртқы белгілері бойынша анықтау, аңдар мен құстардың эволюциялық даму кезеңдерін, сипаттамаларын, жетілуі мен экологиялық ерекшеліктерін, оларды қорғауды; табиғаттағы құстардың түрлері, құстардың биологиясы мен экологиясы, таксономиялық әртүрлілігі, генетикалық тұқымқуалаушылық негіздерін және маңызын білу.

ОН 14. Аңшылық шаруашылығын жүргізу және аңшылық аңдар мен құстарды кәсіпшілік аулау негіздерін меңгеру, Кәсіптік аң аулау өнімдерін, сондай-ақ жануарлардан қосымша алынатын өнімдердің әртүрлі түрлерін өндеу технологиясын білу, маралдың биологиялық ерекшеліктерін, Конституциясын, сыртқы және ішкі көрінісін зерделеуді; өнімділігін бағалау, қырғауыл биологиясын, қырғауылдарды күтіп-бағуды және азықтандыруды, ет және жұмыртқа өнімділігін бағалау.

2 Білім беру бағдарламасына жалпы сипаттамасы (өзектілігі, ерекшелігі, бәсекелестік артықшылықтары, бірегейлігі, стейкхолдерлер және т.б.)

«Аңшылықтану және аң шаруашылығы» Білім беру бағдарламасы Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 шілдегі «Жануарлар әлемін қорғау және пайдалану» Заңына сәйкес және жұмыс берушілердің сұранысын есепке ала отырып жасалды. Бұл білім беру бағдарламасы биоәртүрлілікті сақтаудың және аңшылық қорды тиімді пайдаланудың негізгі мәселелерін шешіп, болашақ маманның негізгі өкілеттілігін қалыптасуына мүмкіндік береді.

Білім беру бағдарламасының өзектілігі қоршаған ортаны қорғау және жануарлар әлемін қорғау мен аңшылық шаруашылығын жүргізу мәселелерін заманауи қажеттіліктерге сай айқындайды.

Бұл білім беру бағдарламасының ерекшелігі аңшылық шаруашылықты ұйымдастырумен аңшылық жүргізудің әлемдік тәжірибелері (Батыс-Венгер университеті, Варшава жаратылыстану университеті, Вятка ауылшаруашылық академиясы, Иркутск мемлекеттік ауыл шаруашылығы академиясы) және ПРООН, ҚБСА жұмыстарымен ұсыныстары ескерілген.

Білім беру бағдарламасының бәсекелестік артықшылығы түрлі елдердің тәжірибесіне сүйене отырып Қазақстан Республикасының жануарлар әлемін қорғау, тиімді пайдалану мәселелерін аңшылық фаунаның бірегейлігін және ерекшелігін есепке ала отырып шешуге бағытталған.

Білім беру бағдарламасының бірегейлігі Қазақстан Республикасында аңшылық шаруашылықтардың дамуының және жануарлар әлемін қорғау оның ішінде жабайы жануарларды өсіру, аңшылық шаруашылықтарды қарқындату және аңшылықтың ұлттық түрлерін дамыту мәселесі айқындалады. Білім беру бағдарламасын жүзеге асыруға арналған материалды-техникалық база ("Дударай" оқу-өндірістік аңшылық-балық аулау шаруашылығы, УАЗ автокөліктері, мотошана, тірі объектілерді бақылауға арналған құралдар, жүзу құралдары, аулау құралдары және т.б.), сондай-ақ ҚР АШМ орман шаруашылығы және жануарлар әлемі комитеті, ҚР АШМ облыстық аумақтық инспекциялар, «Қансонар» аңшылардың қоғамдық бірлестіктері мен аңшылық шаруашылығы субъектілерінің республикалық қауымдастығы, «ӨБ» "Охотзоопром", "Бурабай" МҰТП, Қорғалжын МТҚ және басқада аңшылықтану және аң шаруашылығы саласындағы субъектілер ұсынған тәжірибе базалары бар.

3 Бітіруші түлектің құзіреттілік моделі (портрет)

3.1 Мамандығымен жұмыс істеу саласы: түрлі меншіктегі аңшылық шаруашылықтар; аңфермасы; мемлекеттік табиғи қорықтар; зоологиялық қорықшалар; ұлттық табиғи парктер; ерекше қорғалатын табиғи аймақтар; жануарлар әлемін және ормандарды қорғайтын мемлекеттік мекемелер; аңшылық шаруашылықтарды және жануарлар әлемін мемлекеттік басқаруға арналған республикалық және облыстық өкілдіктер; аң және балық аулау қоғамдық бірлестіктер және туристік мекемелер.

3.2 Кәсіби қызмет түрлері: аңшылықтың барлық түрлерін ұйымдастыру және жүргізу; табиғи қорларды тиімді пайдалану, көбейту және қорғау; түрлі кәсіптік аңшылық аңдар мен құстарды өсіру және аңшылық шаруашылықтарда пайдалану; аңшылық кәсібінің және жабайы жануарларды өсірудің өнімдерін дайындау алғашқы өңдеу, қайта өңдеу және сату; спорттық-әуесқойлық, кәсіптік аңшылықты ұйымдастыру және жүргізу, аңшылық жабайы аңдарды жартылай еркіндікте өсіру және ұстау іс шараларын әзірлеу. Жануарлар мен құстардың сандарын көбейту үшін биотехникалық шараларды жүргізу; аңшылық шаруашылықтарда жабайы аңшылық жануарларды жартылай еркіндікте ұстау, көбейту шараларын жүргізу және ұйымдастыру: селекциялық жұмыстар, малдәрігерлік-санитарлық шаралар, жабайы жануарлар мен құстарды ұстау және азықтандыру.

3.3 Жалпы білім беру құзіреттілігі (мс. МЖББС) Жалпы білім беруге арналған пәндерді оқып бітіргеннен кейін білім алушы қабілетті болады:

1) әлеуметтік, этикалық және ғылыми пайымдауларды ескере отырып, пайымдауларды қалыптастыру үшін ақпаратты жинауды және түсіндіруді жүзеге асыру;

2) қоршаған ортада болып жатқан құбылыстарды әлемдік көзқарас тұрғысынан бағалайды, табиғи және әлеуметтік өзгерістерді ғылыми және философиялық түсініктер тұрғысынан сараптайды;

3) Қазақстан тарихының ерекшеліктерін, заңдылықтардың негізгі кезеңдерін ескере отырып, оларға ғылыми сараптама жасап терең түсінік арқылы өзінің азаматтық ұстанымын белгілеу;

4) зерттелетін салада фактілерді, құбылыстарды, теорияларды және олардың арасындағы күрделі тәуелділіктерді білу мен түсінуді қолдану;

4) қазақ тілінде, орыс тілінде және шет тілдерде ауызша және жазбаша түрде мәдениетаралық және өндірістік қатынастарға араласа білу;

5) Академиялық адалдық принциптері мен мәдениетінің маңыздылығын түсіну.

3.4 Базалық құзіреттіліктер (мс. МЖББС) базалық пәндерді оқу нәтижесінде студент білу қажет:

1) саланың озық біліміне негізделген аңшылықтану және аң шаруашылығы саласындағы білім мен түсінікті көрсету;

2) кәсіби деңгейде білім мен түсініктерді қолдану, аргументтерді тұжырымдау және аңшылықтану мен аң шаруашылығы саласындағы мәселелерді шешу;

3) аңшылықтану және аң шаруашылығы саласындағы оқу-тәжірибелік және кәсіби міндеттерді шешу үшін теориялық және практикалық білімді қолдану;

4) аңшылықтану және аң шаруашылығы саласында одан әрі оқытуды өз бетінше жалғастыру үшін қажетті оқыту дағдыларды;

5) ғылыми зерттеу және академиялық жазу әдістерін білу және оларды аңшылықтану және аң шаруашылығы саласында қолдану.

3.5 Кәсіптік құзіреттілік (мамандандыруға сәйкес) оқу барысында білім алушы келесі құзіреттіліктерді иеленеді:

Білуі және түсінуі керек:

аңшылық шаруашылыққа байланысты қаулыларды, бұйрықтарды, өкімдерді, инструкцияларды және басқа нормативтік материалдарды;

аңдар мен құстардың экологиясын, биологиясын, аңшылықтануды, санақ жүргізу тәсілдерін аңшылық жануарларды аулауды;

аңшылық шаруашылықтың экономикасын және кәсіптік аулауды ұйымдастыруды;

еңбек заңдылықтарының негіздерін, еңбек қорғау, қауіпсіздік техникасын, өндірістік санитарлық және өртке қарсы нормалары мен ережелерін;

Білу керек:

алған білімдерін ғылыми, тәжірибелік ақпарат-іздеу мәселелерін шешуге пайдалану;

жабайы жануарларды аулау кәсіпорындардың, аңөсіру питомниктерін, марал өсіру шаруашылықтарының барлық меншіктерінің түрлерінің кәсіптік жұмысын, және аңшылық шаруашылықтық жұмысын табиғи жағдайда ұйымдастыруды, аңшылық шаруашылыққа пайдалану мақсатында алқаптарды сараптамалық бағалауды;

Тәжірибелік қабілеттілігі болуы қажет:

далалық тәжірибелер жүргізу, аңдар мен құстарды аулау және аңшылық құрал-саймандармен жұмыс істеу;

аңшылық жануарларды зерттеу әдістерін қолдану;

биотехниялық іс-шараларды жүргізу.

4 Кәсіптік практикадан өту базасы (тәжірибелердің барлық түрлері)

2 курсты аяқтағанда білім алушылар биология және аңдар мен құстар этологиясы пәнінен алған білімдерін білім алу бағдарламасының процесі бойынша далалық жағдайда оқу тәжірибесін өтуде іске асырады. Оқу тәжірибесі кафедра оқытушыларының жетекшілігімен «Бурабай» МҰТП, «Қарқаралы» МҰТП, Қорғалжын МТҚ келісім шартқа сәйкес өтеді.

Бітіртуші кафедра теориялық білімді бере отырып өндірістік және диплом алды тәжірибелерді ұйымдастырады. Кәсіби тәжірибелерді өту үшін тәжірибенің негізгі базасы болып РММ «Қазақстан Республикасы ауыл шаруашылығы Министрлігі орман шаруашылығы және жануарлар әлемі комитеті», «Жаркөл-2002» ЖШС, ШҚ «Айка» АШ «Зайсанское», РММ «Алматы облыстық орман шаруашылығы және жануарлар әлемі аймақтық инспекциясы», РММ «Ырғыз-Торғай мемлекеттік резерват», РММ «Сайрам-Өгем» мемлекеттік ұлттық табиғи паркі, РММ «Қарқаралы» мемлекеттік ұлттық табиғи паркі, РММ «Жоңғар-Алатау» мемлекеттік ұлттық табиғи паркі РММ «Катон-Қарағай» мемлекеттік ұлттық табиғи паркі, РММ «Үстүрт» мемлекеттік табиғи қорығы РММ «Жамбыл облыстық орман шаруашылығы және жануарлар әлемі аймақтық инспекциясы», РММ «Қызылорда облыстық орман шаруашылығы және жануарлар әлемі аймақтық инспекциясы», РОО «Тазы-Төбет-Бөрібасар», ҚБ «Астана қаласының және Ақмола облысының аңшылар мен балықшылар қоғамы», «Астана қ. әкімшілігі «Жас-Нұр» МКҚК өндіріс-шаруашылығы кәсіпорны», ОАФ РГКП «ӨБ Охотзоопром», «Қансонар» Қарағанды облыстық аңшылардың қоғамдық бірлестіктері мен аңшылық шаруашылығы субъектілерінің республикалық қауымдастығы, Шығыс-Қазақстан облыстық аң аулау және балық аулау қоғамдық бірлестігі болып табылады.

5 Бейінді бағыты бойынша білім беру бағдарламасының құрылымы

№	Циклдар мен пәндердің атауы	Жалпы еңбек көлемі	
		академиялық сағатпен	академиялық кредитпен
1	2	3	4
1	Жалпы білім беру пәндерінің циклдары (ЖББП)	1680	56
1)	Міндетті компонент	1530	51
	Қазақстан тарихы	150	5
	Философия	150	5
	Шетел тілі	300	10
	Қазақ (орыс) тілі	300	10
	Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (ағылшын тілінде)	150	5
	Модуль әлеуметтік-саяси білім (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану және психология)	240	8
	Дене шынықтыру	240	8
2)	Таңдау компоненті	150	5
	Экономика негіздері / Жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері	150	5
2	Базалық пәндер циклі (БП)	3510	117
1)	ЖОО компоненті	2280	76
	Зоология	180	6
	Жануарлар физиологиясы	180	6
	Генетика	150	5
	Орнитология	180	6
	Териология	180	6
	Биохимия	150	5
	Кәсіптік аңдар биологиясы	150	5
	Орман ботаникасы	180	6
	Жалпы орман шаруашылығы	150	5
	Аңшылық алқаптар типологиясы	150	5
	Аңшылық шаруашылығын құру	150	5
	Қазақстанның ерекше қорғалатын табиғи аумақтары	180	6
	Аңдар мен құстар этологиясы	180	6
	Оқу тәжірибесі	120	4
2)	Таңдау компоненті	1230	41

	Қаржылық сауаттылық негіздері /Кәсіби бағытталған шетел тілі	90	3
	Фермерлік іс негіздері/Аграрлық сектордағы кәсіпкерлік қызмет	150	5
	Жасанды интеллект негіздері /Микробиология және вирусология	90	3
	Математика биометрия негіздерімен/Биофизика	150	5
	Аңдар мен құстардың аурулары / Паразитология	150	5
	Зоогеография Бухгалтерлік есеп және салық салу негіздері (Minor)	150	5
	Балық шаруашылығы/ Ихтиология негіздері	150	5
	Экология және тіршілік қауіпсіздігі/ Еңбек қорғау және тіршілік қауіпсіздігінің негіздері	150	5
	Аңшылықтануда экспедициялық-далалық зерттеулер/ Инвестиция-лық талдау (Minor)	150	5
3	Кәсіптік пәндер циклы (КП)	1770	59
1)	ЖОО компоненті	1440	48
	Биотехния және жабайы жануарларды өсіру	150	5
	Аң шаруашылығы	150	5
	Аңшы ит шаруашылығы	150	5
	Аңдар мен құстарды есепке алу	150	5
	Аңдар мен құстарды аулау техникасы	180	6
	Трофейлік іс таксидермия негіздерімен	150	5
	Өндірістік тәжірибе	390	13
	Диплом алды тәжірибе	120	4
	Таңдау бойынша компонент	330	11
2)	Аңшылық-кәсіпшілік өнімдері/ Аңшылық шаруашылығы өнімдерін өндіру технологиясы	180	6
	Марал шаруашлығы/Қырғауыл шаруашылығы	150	5
4	Қортынды аттестациялау	240	8
1)	Дипломдық жұмысты (жоба) жазу және қорғау немесе кешенді емтиханға дайындық және тапсыру	240	8
	Барлығы	7200	240

6. Оқу жоспары

Қарастырылды
Академиялық кеңестің отырысында
№ _____ Хаттама «____» _____ 202__ г.

Бекітілген
С. Сейфуллин атындағы «ҚАТЗУ» КеАҚ
Басқарма Мүшесі-академиялық мәселелер жөніндегі
проректор
_____ Р.Д.Абишева
«_____» _____ 20__ ж.

ОҚУ ЖОСПАРЫ
2024 - 2028 оқу жылына
6B08301-«Аңшылықтану және аң шаруашылығы» білім беру бағдарламасы үшін
білім беру саласы 6B08-Ауыл шаруашылығы және биоресурстар
дайындық бағыты 6B083 Орман шаруашылығы
дәрежесі: бағыттар бойынша ауыл шаруашылығы бакалавры
Оқу түрі: күндізгі (4 жыл) семестрлер

ЖҰМЫС ОҚУ ЖОСПАРЫ

B079 – Орман шаруашылығы білім беру бағдарламаларының тобы/мамандығы бойынша
 “Аңшылықтану және аң шаруашылығы” Модульдік білім беру бағдарламасының
 2024-2028 оқу жылына арналған

Дерекжесті: Бакалавр

Оқыту формасы: Күнлігі (бакалавр 4 жыл) семестр

Оқуға түскен жылы: 25-05-2024

Модульдің шифрі	Модульдің атауы	Пәннің шығарылымы	Пәннің компоненті	Пәннің коды	Пәннің атауы	Академиялық кредиттер	Оқулық академиялық мерзімдегі	Бақылаудың академиялық мерзімдегі			Сағаттар саны							Кредиттері академиялық мерзімге бөлу																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
								Емтихан	Дифференциалды сынақ	Құрстық жұмыс/жаба	Барлығы	Дерістер	Лабораториялық	Тәжірибелік	Студенттік сағаты	Практика	СӨЖ	СӨЖ	1 курс																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
																			1 курс				2 курс				3 курс				4 курс																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
																			Академиялық мерзімдегі апталар саны								1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						

34				Орман ботаникасы	6	2	2		6/180	30		24	96		6.0						
35				Аңшылық алкактар типологиясы	5	5	5		5/150	15		30	85				5.0				
36				Экология және тіршілік әрекетінің кәсіпшілігі	5	5	5		5/150	15		30	85				5.0				
37				Еңбекті қорғау және тіршілік кәсіпшілігі	5	5	5		5/150	15		30	85								
38				Жалпы орман шаруашылығы	5	6	6		5/150	15		30	85					5.0			
39				Аңшылық шаруашылығын құру	5	7	7		5/150	15		30	85						5.0		
40				Математика биометрия негіздерімен	5	3	3		5/150	15		30	85		5.0						
41				Биофизика	5	3	3		5/150	15		30	85								
42				Аңдар мен құстардың этологиясы	6	4	4		6/180	15		45	24	96			6.0				
43				Оқу практикасы	4	4			4/120								4.0				
44				Ихтиология негіздері	5	4	4		5/150	15		30	85				5.0				
45				Балық шаруашылығы	5	4	4		5/150	15		30	85								
46				Аңдар мен құстар зәрурлары	5	6	6		5/150	15		30	85					5.0			
47				Паразитология	5	6	6		5/150	15		30	85								
48				Қаржылық сапаттылық негіздері	3	4	4		3/90	15		15	12	48			3.0				
49				Кәсіби бағытталған шетел тілі	3	4	4		3/90			30	12	48							
50				Инвестициялық талдау (Міног)	5	5	5		5/150	15		30	85					5.0			
51				Аңшылықтануда экспедициялық-балалық	5	5	5		5/150	15		30	85								
52				Зоогеография	5	6	6		5/150	15		30	85						5.0		
53				Бұхгалтерлік есеп және салық салу негіздері	5	6	6		5/150	15		30	85								
54				Микробиология және вирусология	3	6	6		3/90	15		15	12	48				3.0			
55				Жасанды интелект негіздері	3	6	6		3/90	15		15	12	48							
56				Ағартулық сектордағы кәсіпкерлік қызмет	5	7	7		5/150	15		30	85					5.0			
57				Фермерлік іс негіздері	5	7	7		5/150	15		30	85								
58				Трофейлік іс таксидермия негіздері	5	8	8		5/150	15		30	85							5.0	
59				Диплом алды практика	4	8			4/120						120						4.0
60				Аңшылық-кәсіпшілік өнімдері	6	8	8		6/180	15		45	24	96							6.0
61				Аңшылық шаруашылығы өнімдерін өндіру	6	8	8		6/180	15		45	24	96							

1 қосымша. Академиялық күнтізбе

Орман шаруашчылыгы, жабайы табиғат және қоршаған орта факультетінің білім беру бағдарламалары бойынша 2024-2025 оқу жылына арналған оқу үрдісінің жетекшісі

[illegible]

Школы и классы

8. Білім беру бағдарламасы мен оқу пәндері бойынша қалыптастырылатын оқу нәтижелеріне қол жеткізудің өзара байланысы

№	Пән атауы	Пәннің қысқаша сипаттамасы	Кре- дит саны	Қалыптастырылатын оқыту нәтижелері (кодтары)												ON 13	ON 14
				ON 1	ON 2	ON 3	ON 4	ON 5	ON 6	ON 7	ON 8	ON 9	ON 10	ON 11	ON 12		
Жалпы білім беру пәндерінің циклдары																	
Міндетті компонент																	
Жалпы білім беретін пәндер циклі																	
Тандау компонент																	
1	Экономика негіздері/ Жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері/ Кәсіпкерлік қызмет негіздері	Экономика негіздері. Кіріспе. Экономикалық теорияның негізгі ұғымдары. Экономикалық қажеттіліктер, игіліктер мен ресурстар. Халықтың жан басына шаққандағы өнімді тұтыну; экономикалық жүйелердің типтері. Нарығы. Оның жұмыс істеу механизмі. Бизнестің экономикалық негіздері. Өндіріс, Еңбек өнімділігі. Еңбек өнімділігіне әсер ететін факторлар. Жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері. Курс сыбайлас жемқорлықпен күрес бойынша білім жүйесін қалыптастырады және осы құбылысқа қатысты азаматтық ұстанымды осы негізде дамыту. Пәнді меңгеру нәтижесінде студенттер: заңнамада бағдарлауды; нақты жағдайларда құқықтық актілерді талдау және қолдану, моральдық-құқықтық нормаларды сақтау; сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет мәселелері бойынша өз көзқарасын білдіру және негіздеуге мүмкіндік береді. Кәсіпкерлік іс-	5								V						

		қызмет негіздері. Кәсіпкерліктің негізі. Қазақстан Республикасының заңнамасы бойынша кәсіпкерлік ұғымы. Қазақстан Республикасындағы меншік құқығы. Заңды тұлғалардың құқықтық мәртебесі. Жеке кәсіпкерлік. Жеке кәсіпкерлік. Кәсіпкерлік қызметті лицензиялау. Шетелдік инвестициялардың құқықтық режимі. Шаруашылық құқық бұзушылықтар үшін заңды жауапкершілік. Шаруашылық шарттар.														
Базалық пәндер циклі ЖОО компоненті																
2	<i>Генетика</i>	Генетика тұқым қуалаушылықтың материалдық негіздерін зерттейді. Тұқым қуалаушылық белгілері мен принциптері. Тұқым қуалаушылықтың хромосомдық теориясы. Жыныс генетикасы. Гетерозис. Тұқым қуалаушылықтың молекулалық негіздері. Мутациялық өзгергіштік. Жануарлардың сандық белгілерінің генетикасы. Селекцияның генетикалық параметрлері	5												V	
3	<i>Зоология</i>	Жердегі әртүрлі жануарлардың бейімделуі мен таралу заңдылықтары туралы білімді қалыптастырады. Омыртқасыздар мен омыртқалы жануарлардың барлық түрлерін, олардың дене құрылымын, систематикасын, жануарлардың әртүрлі түрлерінің пайда болуын, даму жолдарын, жануарлардың алуан түрлілігін, табиғаттағы рөлін, жануарлар экологиясын қарастырады.	6	V												
4	<i>Жануарлар физиологиясы</i>	Жануарлардың құрылымдық және функционалдық ұйымдастырылуы, гомеостаз, функциялардың жүйкелік	6										V			

		және гуморальдық реттелу принциптері, орталық жүйке, жүрек-қан тамыр, ас қорыту және тыныс алу жүйелерінің физиологиясы бойынша теориялық білімді қалыптастырады. Жануарлар ағзасында болатын физиологиялық процестерді, ішкі секреция бездерінің рөлі мен физиологиясын, энергетикалық және метаболикалық процестердің биологиялық маңыздылығын, ағзаның қалдықтарын бөлу процестерін зерттейді.														
5	<i>Биохимия</i>	Пән ақуыздардың, нуклеин қышқылдарының, көмірсулардың, липидтердің, минералдардың және витаминдер мен гормондардың биохимиясын зерттейді; организмдерде болатын химиялық өзгерістердің мәнін, олардың реттелу механизмдерін және олардың ағзаның тіршілік әрекетін қамтамасыз етудегі рөлін қарастырады; теориялық және эксперименттік зерттеу әдістері. Биологиялық материалдағы биоактивті заттардың сапалық және сандық талдауын зерттеу жүргізеді.	5											V		
6	<i>Кәсіптік аңдар биологиясы</i>	Пән морфологиялық құрылымымен әртүрлі аймақтарды мекендейтін аңдардың ерекшеліктерін; табиғаттағы аңшылық-кәсіптік түрлердің айырмашылықтарын; орман аймағы шегінде аңшылық шаруашылығын жүргізуді ұтымды ұйымдастыру үшін жүйелілігін, биологиялық және экологиялық ерекшеліктерін, көбею ерекшеліктерін; интразоналды кешеннің аңшылық-кәсіптік фаунасын, оның	5												V	

		ішінде сулы және сулы-батпақты алқаптарды зерттейді															
7	<i>Аңдар мен құстардың этологиясы</i>	Пән жануарлардың табиғи жағдайдағы, генетикалық шартты түрдегі (тұқым қуалаушылық, түйсікті) мінез-құлықтарының компоненттерін, тіршілік процесстерінің динамикасын, оларды танытуда жүйке-жүйелік және эндокринді жүйелердің әсерін, сонымен қатар эволюциялық мінез-құлықтарының мәселелері, филогенез және онтогенез процессінде жануарлардың мінез-құлықтарының дамуын оқытады.	6				V										
8	<i>Аңшылық алқаптар типологиясы</i>	Аңшылық алқаптар типологиясы пәні қалыптасудың негізгі этаптары мен кезеңдері және аңшылық алқаптарды оқып дамытуды; аңшылық алқаптардың жіктелу қағидаларын және аңшылық алқаптардың жіктелуде негізгі таксономиялық бірліктерін (категория, класс, түрлер тобы және түрлер) және олардың бөліну ережелерін; азықтарды шығу тегі бойынша жіктеу және олардың қорларын есепке алу әдістерін; аңшылық алқаптарды бағалау қағидаларын оқытады.	5				V				V						
9	<i>Аңшылық шаруашылығын құру</i>	Аңшылық шаруашылығын құру пәні шаруашылықаралық бойынша аңшылық шаруашылығын құру жұмыстарын ұйымдастыру және әдістерін; шаруашылықаралық аңшылық шаруашылығын құруды жүргізу, биоэкономикалық зерттеулерді; шаруашылықаралық аңшылық шаруашылығын құру разрядтарын; шаруашылықаралық аңшылық	5								V						

		шаруашылығын бақылауды ұйымдастыру; аңшылық – кәсіпшілік жануарлардың негізгі түрлері үшін оңтайлы тығыздықты, аңшылық шаруашылығының сыйымдылығын есептеу әдістерін; азық қорын, лимиттеу факторларын анықтау әдістері; аңшылық шаруашылығын өткізу қабілетін оқытады.															
10	Қазақстанның ерекше қорғалатын табиғи аумақтары	Пән ғылыми зерттеу әдістерін және қорықтардың, ұлттық табиғи парктердің, резерваттардың және басқа да ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың қызметін, сондай-ақ ЕҚТА басқару тәсілдерін зерттеуге бағытталған. Бұл курста тиімді пайдаланылатын өсімдіктер мен жануарларды қорғау, сақтау және өсімін молайту мәселелері мен әдістері қарастырылады	6			V										V	
11	Орман ботаникасы	Пән орман өсімдіктерінің жасушасының, ұлпаларының құрылысын, морфологиясы мен анатомиясын, қоректенуін, әртүрлі заттардың жиналу биосинтезін, гүлденуін, жеміс беруін, өсуін, дамуын, қоздырғыштармен әрекеттесуін, қоршаған ортаның қолайсыз факторларына реакциясын және фитоценоздардың тұрақтылығын, систематикасын, физиологиясы мен биохимиясын, ағаштар мен бұталардың тіршілік формаларын, экотоптарын, ағаш емес орман өнімдерін және ормандарды тиімді пайдалану мен қорғауын қарастырады..	6										V				
12	Орнитология	Құстар класының сипаттамаларын, олардың алдын ала белгіленуі мен эволюциясын, морфологиялық	6				V									V	